

Lemma

Pt orice gramatică indep. de context $G = (V, \bar{Z}, R, S)$ și orice sir $w \in \bar{Z}^*$,

$$\overset{*}{\underset{G}{S}} \Rightarrow w \Leftrightarrow \overset{*L}{\underset{G}{S}} \Rightarrow w$$

dem.

$\Rightarrow$ $\forall$ deriv. stg. este o derivare $\Rightarrow$ evident

$\Leftarrow$

$\exists$ $w_0 \underset{G}{\Rightarrow} w_1 \underset{G}{\Rightarrow} \dots \underset{G}{\Rightarrow} w_m$, o derivare, nu neapărat stg.

$$w_0 = S$$

$$w_m = w \in \bar{Z}^*$$

Idee: vom arăta cum se poate transforma într-o deriv. stg.

$\exists$ K nr. minim de pași ai $w_k \Rightarrow w_{k+1}$ nu este o deriv. stg.

$\Rightarrow$ de $\nexists K \Rightarrow$ g.e.d.

Def. o altă deriv. în n pași

$$w_0' \underset{G}{\Rightarrow} w_1' \underset{G}{\Rightarrow} \dots \underset{G}{\Rightarrow} w_m'$$

$$\text{ai } w_0' = w_0 \text{ și } w_m' = w_m$$

Ac. nouă deriv. este fie stg. sau are proprietatea că dc. $w_k' \underset{G}{=} w_{k+1}'$,
 este cel mai recent pas al derivării care nu este stg., atunci $k' > k$
 Cum ambele deriv. au ac. lg $\Rightarrow$ dem. prin inducție

$w_k \underset{G}{=} w_{k+1}$ nu este stg. $\Rightarrow$

$$w_k = \alpha A \beta \delta \gamma \quad (\alpha \in \bar{Z}^*, \beta, \delta \in V^*, A, \beta \in V - \bar{Z})$$

$$w_{k+1} = \alpha A \beta \delta \gamma, \quad \beta \underset{G}{\rightarrow} \delta$$

Cum $w_m \in \bar{Z}^*$, $k+1 < m \Rightarrow$ există un pas ulterior la care A este înlocuit

Fie $l > k$ cel m. mic nr. al

$$w_l = \alpha A \epsilon, \quad \epsilon \in V^*$$

$$w_{l+1} = \alpha \xi \epsilon, \quad A \underset{G}{\rightarrow} \xi$$

$$\beta \delta \underset{G}{=}^* \epsilon, \quad \epsilon \text{ în } l-k \text{ pași}$$

At putem interschimba utiliz. regulii $\beta \underset{G}{\rightarrow} \delta$ cu $A \underset{G}{\rightarrow} \xi$

$$w_0 \xRightarrow[G]{x^L} w_K = \alpha A \beta B \gamma \quad K \text{ pas}$$

$$\xRightarrow{L} \alpha F \beta B \gamma \quad 1 \text{ pas}$$

$$x \xRightarrow{L} \alpha \xi \epsilon$$

$$l - K \text{ pas}$$

$$\xRightarrow[G]{x} w_m$$

Ac. nouă deriv. are lung m și cel puțin $K+1$ deriv. sg. la început.

Teorema

clasa limbajelor acceptate de APD. este clasa limbajelor generate de Gic(Lic)

dem.

Lema 1

Orice Lic este acceptat de un APD.

dem.

Fie $G = (V, \Sigma, R, S) \rightarrow \text{Gic}$

trebuie să constr. un APD M aî $L(M) = L(G)$.

$$M = (\{p, q\}, \Sigma, V, \Delta, p, \{q\})$$

Δ :

1. $((p, e, e), (q, S))$
2. $((q, e, A), (q, x))$, $A \rightarrow x \in R$
3. $((q, a, a), (q, e))$, $a \in \Sigma$.

ex:

$$G = (V, \Sigma, R, S)$$

$$V = \{S, a, b, c\}$$

$$\Sigma = \{a, b, c\}$$

$$R = \{S \rightarrow aSa \mid bSb \mid c\}$$

$$L(G) = \{w \in w^R \mid w \in \{a, b\}^*\}$$

$$M = (\{p, q\}, \Sigma, V, \Delta, p, \{q\})$$

$$\Delta = \{((p, e, e), (q, S))$$

(T1)

$$((q, e, S), (q, aSa))$$

(T2)

$((q, e, s), (q, tsf))$ (T3)

$((q, e, s), (q, c))$ (T4)

$((q, a, a), (q, e))$ (T5)

$((q, f, f), (q, e))$ (T6)

$((q, c, c), (q, e))$ (T7)

Stare	Sir intrare	Stiva	Trans. utiliz.
p	atcfa	e	
q	atcfa	s	T1
q	atcfa	asa	T2
q	tcfa	sa	T5
q	tcfa	tsfa	T3
q	cf a	sfa	T6
q	cf a	cf a	T4
q	fa	fa	T7
q	a	a	T6
q	e	e	T5

Prop. 1

Dc. $\mathcal{S} \xrightarrow[G]{*L} \alpha_1 \alpha_2$, $\alpha_1 \in \bar{Z}^*$, $\alpha_2 \in (V - \bar{Z})V^* \cup \{e\}$ atunci $(g, \alpha_1, \mathcal{S}) \vdash_m^* (g, e, \alpha_2)$.

Prop. 2.

Dc. $(g, \alpha_1, \mathcal{S}) \vdash_m^* (g, e, \alpha_2)$, $\alpha_1 \in \bar{Z}^*$, $\alpha_2 \in V^*$; $\mathcal{S} \xrightarrow[G]{*L} \alpha_1 \alpha_2$

Propoz. sunt suf. pt dem. lemei pt cî

$$\mathcal{S} \xrightarrow[G]{*L} \alpha \quad (\alpha_2 = e), \alpha \in \bar{Z}^*$$

$$\Rightarrow (g, \alpha, \mathcal{S}) \vdash_m^* (g, e, e)$$

$$\alpha \in L(G) \Rightarrow \alpha \in L(M)$$

Lem. Prop. 1

pp. $\mathcal{S} \xrightarrow[G]{*L} \alpha$, $\alpha = \alpha_1 \alpha_2$, $\alpha_1 \in \bar{Z}^*$, $\alpha_2 \in (V - \bar{Z})V^* \cup \{e\}$

Lem. prin inducție după lg. derivării α din $\mathcal{S}$.

Pas de bază

Dc. deriv. are $lg=0 \Rightarrow S=\alpha \Rightarrow \alpha_1=e, \alpha_2=S$

$$\underbrace{(g, \alpha_1, S)}_e + \frac{*}{m} \underbrace{(g, e, \alpha_2)}_S$$

Ip. inductivă

pp. $S \stackrel{*L}{\underset{G}{\Rightarrow}} \alpha_1 \alpha_2$ în cel mult n pași $\Rightarrow (g, \alpha_1, S) + \frac{*}{m} (g, e, \alpha_2)$

Pas de inducție

$$S = u_0 \stackrel{L}{\underset{G}{\Rightarrow}} u_1 \stackrel{L}{\underset{G}{\Rightarrow}} u_2 \stackrel{L}{\underset{G}{\Rightarrow}} \dots \stackrel{L}{\underset{G}{\Rightarrow}} u_{m+1} = \alpha$$

s; $\exists e \alpha = \alpha_1 \alpha_2$ cf. specific.

$\Rightarrow$ u_m are al puțin un metaterminal

$$u_m = \beta_1 A \beta_2$$

$$u_{m+1} = \beta_1 \sigma \beta_2, \beta_1 \in \bar{Z}^*, A \in V - \bar{Z}, A \xrightarrow{G} \sigma$$

Din ip. inductivă :

$$(q, p_1, s) \vdash_m^o (q, e, A\beta_2)$$

$$A \xrightarrow[G]{\sigma} \Rightarrow ((q, e, A), (q, \sigma)) \in \Delta \text{ (tranz. a lui } M)$$

$$(q, e, A\beta_2) \vdash_m (q, e, \sigma\beta_2)$$

$$\alpha = \beta_1 \sigma \beta_2, \beta_1 \in \bar{Z}^*$$

$$\alpha = \alpha_1 \alpha_2, \alpha_1 \in \bar{Z}^*, \alpha_2 = e \text{ sau începe cu un nonterminal.}$$

$$|\alpha_1| \geq |\beta_1|$$

$$|\alpha_2| \leq |\sigma\beta_2|, \text{ și că } \alpha_1 \in \bar{Z}^*, \sigma \text{ poate începe cu terminal.}$$

$$\Rightarrow \alpha_1 = \beta_1 \delta, \delta \in \bar{Z}^*$$

$$\text{at } \delta\alpha_2 = \sigma\beta_2$$

$$(q, \delta, \sigma\beta_2) \vdash_m^* (q, e, \alpha_2) \text{ (prin tranz. de reducere).}$$

$$\begin{aligned}
 (q, \alpha_1, \delta) &\stackrel{\text{def}}{=} (q, \beta_1, \delta, \delta) \\
 &\stackrel{\text{def}}{=} (q, \delta, A\beta_2) \\
 &\stackrel{\text{def}}{=} (q, \delta, \delta\beta_2) \\
 &\stackrel{\text{def}}{=} (q, e, \alpha_2) \quad \text{q.e.d.}
 \end{aligned}$$

Prop 2 (Tama)

Lemma 2

Dacă un limbaj este acceptat de un APD, atunci este un limbaj independent de context.

dem.

Am. fi util să restricționăm APD.

Numim $M = (K, \Sigma, \Pi, \Delta, \delta, F)$ simplu, dacă:

- (1) $((q, u, \beta), (p, \delta)) \in \Delta, |\beta| \leq 1$
- (2) $((q, u, e), (p, \delta)) \in \Delta, ((q, u, A), (p, \delta A)) \in \Delta, A \in \Pi$
 $(\text{pop}(A), \text{push}(A))$

Fie $M = (K, \Sigma, \Gamma, \Delta, \delta, F)$ APD $\Rightarrow$ constr. un APD simplu care acceptă $L(M)$.

Elim. tranzițiile $((q, u, \beta), (p, \delta))$, $|\beta| > 1 \Rightarrow M$ va scoate de pe stivă sequential siml. din β .

Dec $\beta = \beta_1 \dots \beta_m$, $m > 1$, $\beta_1, \dots, \beta_m \in \Gamma$

Adg. la K stările $t_1, \dots, t_{m-1}$ și în Δ înlocuim

$((q, u, \beta), (p, \delta))$ cu

$((q, e, \beta_1), (t_1, e))$

$((t_1, e, \beta_2), (t_2, e))$

$((t_{m-2}, e, \beta_{m-1}), (t_{m-1}, e))$

$((t_{m-1}, u, \beta_m), (p, \delta))$

Respectă pt toate tranzițiile care nu respectă (1)

Pf cond. (2) $\Rightarrow$ adg. $((q, u, A), (p, \delta A))$, $A \in \Gamma$

ori de câte ori $((q, u, e), (p, \delta)) \in \Delta$.

Vreau să arăt că dc $M = (K, \Sigma, \Gamma, \Delta, \delta, F)$ este un APD,
atunci $L(M)$ este generat de o G.C.

Idee: gramatică trebuie să genereze șiruri acceptate de M .

Fie $G = (V, \Sigma, R, S)$

V va conține pe lângă Σ și $\forall \in \Sigma$, simbol. $\langle q, A, p \rangle$ pt toate
stările $p, q \in K, A \in \Gamma \cup \{e\}$.

$A \in \Gamma, \langle q, A, p \rangle \Rightarrow$ gen. o porțiune din șirul de intrare care ar putea fi
citit între momente de timp în care M este în st. q cu
 A în vf. stivei și cel în care M scoate A de pe stivă
și intră în st. p .

$A = e, \langle q, e, p \rangle$

Lema 2 rezultă din prop. pt că

$$\underbrace{\langle \Delta, e, f \rangle \xrightarrow[\sigma]{*} \alpha}_{\alpha \in L(G)} \quad (=) \quad \underbrace{(\Delta, \alpha, e) \vdash_M^* (f, e, e)}_{\alpha \in L(M)}$$

dem.

pp. $\langle g, A, p \rangle \xrightarrow[G]{*} \alpha$ dem prin ind. după lg. deriv. că

$$(g, \alpha, A) \vdash_M^* (p, e, e)$$

Pas de bază

Deriv. 1 pas $\Rightarrow \langle g, A, p \rangle \xrightarrow[G]{*} \alpha$ nu poate fi decât tipul (1)

$$p = g, A = \alpha = e$$

$$\begin{array}{ccc} (g, \alpha, A) \vdash_M^* (p, e, e) & \text{prin reflexivitate} \\ \parallel & \parallel & \parallel \\ p & e & e \end{array}$$

Regule din $\mathcal{R}$:

$$1^\circ \forall f \in F, S \rightarrow \langle \Delta, e, f \rangle$$

$$2^\circ \forall ((g, u, A), (n, B_1 \dots B_m)) \in \Delta, g, n \in K, u \in \bar{Z}^*, m > 0.$$

$$B_1, \dots, B_m \in \Gamma, A \in \Gamma \cup \exists e \mathcal{U},$$

$$\langle g, A, p \rangle \rightarrow u \langle n, B_1, g_1 \rangle \langle g_1, B_2, g_2 \rangle \dots \langle g_{m-1}, B_m, p \rangle$$

$$\forall p, g_1, \dots, g_{m-1} \in K.$$

$$3^\circ \forall ((g, u, A), (n, e)) \in \Delta, g, n \in K, u \in \bar{Z}^*, A \in \Gamma \cup \exists e \mathcal{U}, p \in K$$

$$\langle g, A, p \rangle \rightarrow u \langle n, e, p \rangle$$

$$4^\circ \forall g \in K, \langle g, e, g \rangle \rightarrow e$$

Prop.

$$\forall g, p \in K, A \in \Gamma \cup \exists e \mathcal{U}, \alpha \in \bar{Z}^*$$

$$\langle g, A, p \rangle \xrightarrow[G]{*} \alpha \Leftrightarrow (g, \alpha, A) \vdash_m^* (p, e, e)$$

Ip.ind.

$\langle g, A, p \rangle \stackrel{x}{\underset{a}{=}} \alpha \Rightarrow$ printr-o derivare în cel mult K pași ($K \geq 1$).

Pașul de inducție

Pf α este derivat din $\langle g, A, p \rangle$ în $K+1$ pași.
Prin urmare pas este de tipul (2) sau (3).

Tipul (2)

$\langle g, A, p \rangle \Rightarrow u \langle n, B_1, g_1 \rangle \langle g_1, B_2, g_2 \rangle \dots \langle g_{n-1}, B_m, p \rangle \stackrel{x}{\underset{a}{=}} \alpha$
 $n \geq 1, B_1, \dots, B_m \in \Pi, n, g_1, \dots, g_{n-1} \in K, d(g, u, A), (n, B_1, \dots, B_m) \in \Delta.$

Notex. $g_0 = n$

$g_m = p$

$\exists$ șirurile $z_1, \dots, z_m \in \bar{Z}^* a_i$

$\langle g_{i-1}, B_i, g_i \rangle \stackrel{x}{\underset{a}{=}} z_i, i=1, \dots, m$ printr-o deriv. în cel mult K pași

$\alpha = u z_1 \dots z_m$

Da se ip. ind. $(\mathcal{Q}_{i-1}, z_i, \mathcal{B}_i) \vdash_m^+ (\mathcal{Q}_i, e, e)$, $i=1, \dots, m$

construind $(\mathcal{Q}, u, A) \vdash_m (\mathcal{M}, e, \mathcal{B}_1 \dots \mathcal{B}_m)$

$$\Rightarrow (\mathcal{Q}, u z_1 \dots z_m, A) \vdash_m (\mathcal{M}, z_1 \dots z_m, \mathcal{B}_1 \dots \mathcal{B}_m) \\ \vdash_m^* (\mathcal{Q}_1, z_2 \dots z_m, \mathcal{B}_2 \dots \mathcal{B}_m) \\ \vdash_m^* (p, e, e)$$

Primerul pas de tipul 3

$$\langle \mathcal{Q}, A, p \rangle \Rightarrow_G u \langle \mathcal{M}, e, p \rangle \xrightarrow{g} \alpha, \quad ((\mathcal{Q}, u, A), (\mathcal{M}, e)) \in \Delta.$$

Analog se dă. $z \in \bar{z}^*$, $\alpha = uz$, $(\mathcal{Q}, uz, A) \vdash_m (\mathcal{M}, z, e) \vdash_m^* (p, e, e)$